

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

de
Nederlandse
ggz

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

Groene Zorg
Alliantie

MPZ milieu platform zorgsector

Nederlandse
Vereniging van Banken

Met de verkiezingen voor de Tweede Kamer in aantocht hebben diverse deelnemende politieke partijen hun conceptverkiezingsprogramma gepresenteerd. Hierin wordt door alle partijen aandacht besteed aan volksgezondheid en zorg, waarbij er met name aandacht is voor kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van onze zorg. Duurzaamheid mag daarbij echter niet ontbreken! De politiek kan een extra impuls geven aan het verduurzamen van zorgvastgoed, het verminderen van de zorgafvalberg door het bevorderen van circulariteit én door het toevoegen van duurzaamheid als wegingsfactor bij behandelingen.

De Green Deal Duurzame Zorg

De zorg heeft een substantiële impact op het klimaat (7% van de totale voetafdruk van Nederland, via directe en indirecte emissies). Door het terugdringen van het verbruik van grondstoffen en het realiseren van de energietransitie kan de zorgsector een aanzienlijke impact leveren aan een gezonde leef- en werkomgeving en de internationale klimaatdoelstellingen.

Met de Green Deal Samen werken aan duurzame zorg (hierna: Green Deal Duurzame Zorg) zet de Nederlandse zorg een belangrijke stap naar verduurzaming. Vanuit de gemeenschappelijk gevoelde urgentie en intrinsieke overtuiging dat verduurzaming van de zorgsector móet en ook kán, realiseren partijen met deze Green Deal Duurzame Zorg een onomkeerbare transformatie naar zorg met minimale impact op klimaat, milieu en leefomgeving in 2050. De door de zorgpartijen opgestelde uitvoeringsplannen stellen forse ambities voor de zorgsector op vijf thema's.

- Thema 1: Bevorderen gezondheid
- Thema 2: Bewustzijn en kennis bevorderen
- Thema 3: Verminderen CO₂-emissie van gebouwen, energie en vervoer
- Thema 4: Circulair en spaarzaam met grondstoffen en materialen werken
- Thema 5: Verminderen milieubelasting door medicatie(gebruik)

Met de Green Deal Duurzame Zorg zet de zorgsector concrete stappen naar een duurzame toekomst. Zó werken we samen aan duurzame zorg. Maar...de zorg kan dit niet alleen. Voor het realiseren van de doelen hebben zorgaanbieders ook de overheid én het bedrijfsleven nodig. En daar is dan ook politiek aan zet, daar maakt ook de politiek het verschil door onder andere te zorgen voor:

- **ruimere mogelijkheden voor zorgaanbieders om gebruik te maken van (bestaande) middelen voor het verminderen van de CO₂-emissies**

De zorgpartijen voelen de urgentie die nodig is in het verduurzamen van het vastgoed. We streven naar een reductie van 30% CO₂- uitstoot in 2026 en 55% in 2030. Dat is meer dan 1 Mton minder uitstoot in 2026 en bijna 2 Mton minder in 2030. Zorgaanbieders gaan aan

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

de slag vanuit de middelen die zij zelf hebben, maar onrendabele toppen in het verduurzamen van vastgoed kunnen niet met zorggeld afgedekt worden. De beschikbare middelen zijn onvoldoende om de ambitie waar te maken. Dit vraagt om meer toegang tot financieringsmogelijkheden dan dat er nu voor de zorg beschikbaar zijn.

- **een programmatische aanpak in het zo veel mogelijk circulair werken om daarmee het gebruik van grondstoffen en materialen te beperken**

Met een gezamenlijke programmatische aanpak met producenten, gebruikers en verwerkers halen we samen sneller resultaat. Voorbeeld: als in 2026 minimaal 5% minder incontinentiemateriaal wordt gebruikt of grondstoffen worden hergebruikt, leidt dat jaarlijks tot 2.500.000 kg minder afval in de ouderenzorg. Maar dit vraagt inzet, innovatie en afstemming zowel aan de kant van producenten, zorgaanbieders/gebruikers als de (afval)verwerkende bedrijven. 'Den Haag' moet daar de regie op nemen, met bijvoorbeeld aanvullende wet- en regelgeving in de leveranciersketen. Vergelijkbare uitdagingen met een groot potentieel resultaat zijn er t.a.v. medicijngebruik, contrastvloeistof en actief inzetten op minder gebruik van disposable medische hulpmiddelen.

- **onderzoek naar de mogelijkheid om duurzaamheid (naast kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid) een vaste wegingsfactor te laten zijn bij het leveren van zorg**

Met een toenemende zorgvraag, en daarmee een grotere belasting op personeel, middelen én milieu, moeten we ons steeds meer de vraag stellen, ook als een medische interventie effectief is, of de balans tussen inzet personeel, het geld én het milieu goed gewogen is. Zoals er normen worden gehanteerd voor betaalbaarheid, in de vorm van kosten per gewonnen levensjaar (QALY) is het ook denkbaar om normen op te stellen voor het effect op het milieugrenzen. Diverse analyses zijn hieromtrent gestart, maar er is nog een lange weg te gaan.

Er zijn talloze initiatieven, er is veel ambitie, maar de zorg staat voor grote en meer uitdagingen. Een goede ondersteuning vanuit politiek Den Haag is noodzakelijk om daadwerkelijk meters te gaan maken in het realiseren van de doelen van de Green Deal Duurzame Zorg. Hierbij is uiteraard ook de inzet vanuit de zorgsector op Passende Zorg een belangrijke. We moeten met elkaar het belang van gezondheid vanuit alle beleidsperspectieven meenemen (Health in all policies). Dat is de duurzame weg.

Regiegroep Green Deal Duurzame Zorg